

వేర్వేరికెందు యెత్తెక అయినవెందువే
రంధ, పూర్వసి, తిలొత్తమ మొదలగు అప్పరసలు
స్వర్ణగీతాదుల నానందింపజేసిరి. రంధ అధ్యక్షుల
కు పూలమాల వేయబోగ వాకయందుకొని యద
మ కాయకు చుట్టుకొనిరి. ఊర్వసి తెచ్చినపన్నును
ను అధ్యక్షులవారు తనివించిత్రాగిరి. చందమును
క్లగ జుట్టుప అలదికొనిరి. యిట్లువావా విధోప
చారముల నేవించినవెనుక అధ్యక్షులవారికి కర
భాషబొత్తుగా నెలియవందున వారు మూర్ఖులచేతై
వదికాదు. అంతకు పథ విరమింపజేను.

విమర్శలు.

దర్శినామినేషన్

కుమారరాజుగారు విస్తరించిన దర్శి జిల్లాబోర్డు సామమునకు వెంటగిరి దివాను సుబ్బారావు గారును, పొట్లపల్లి గురప్ప నాయుడుగారును నామినేషనులు దాఖలుకేసిరి. పరిశీలననాడు గురప్పనాయుడుగారి కుటుంబీకుడు కంట్రాక్టుదారని ఆక్షేపణ పెట్టిరి. యెలెక్షన్ ఆఫీసరుగారు ఆక్షేపణ సంగీకరించి గురప్పనాయుడుగారి పేరును తొలగించి సుబ్బారావుగారు పోటీలేకుండా యెన్నుకోబడినట్లు ప్రకటించిరి. యిట్టి ఆక్షేపణ వెనుకటి మాటుకేసినప్పుడు యెదుటి పక్షమువారి సమాధానముతో ఆక్షేపణ కొట్టివేసిరి. నేడు ఆ అభిప్రాయమును మార్చుకోవలసివలెనని బలవంత కారణములేకపోయినను అట్లు చేయుట అధికారుల న్యాయవిచక్షణతకు లోటుకాగలదు. కుమారరాజుగారికి ఈ కార్యము హితకరమయినను యెట్టేటు దివాను, జవానులను లోకలుబోర్డులలో ప్రవేశపెట్టి జిల్లాప్రజల డబ్బుపై పెత్తనము సాగించుట లోకము ఒప్పుకొనదు. యిట్టి అనాలోచిత కార్యములే పతన హేతువు.

ముద్దుకృష్ణారెడ్డిగారు

ముద్దుకృష్ణారెడ్డిగారు బుచ్చిరెడ్డిపాళెం దొడ్ల వెంకట్రామిరెడ్డిగారి కుమారులు. వీరు అమెరికాదేశమున కరిగి వ్యవసాయక విద్యయందు ప్రత్యేక ప్రావీణ్యత సంపాదించిరి. వీరును రామచంద్రారెడ్డిగారును ఒకతోటయందు మొలచిన మొక్కలే యయినను తావివికసనమున భేదముండుటతో చిత్తములేదు. ముద్దు

కృష్ణారెడ్డిగారి భావములు నూత్నతేజస్సు నాకషికాంకునున్నవని కించదంటిగానున్నది. వీరు "డెమోక్రాటిక్ నేషనలిస్టు" అభిప్రాయముల ననువర్తించుచున్నారు. వీరుజిల్లా బోర్డుఅధ్యక్షులుగా కుమారరాజుగారిలో పోటీచేయుసంకల్పించుకొనిరి. కానితాను ఆలస్యముగా ప్రయత్నించుటచే అంతకు ముందే కొంతవని తేసియున్న వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారిని కౌడవి తానుపోటీచేయు నిర్వసింపక పోవుట సముచితమే! ఒకపక్షమున యిరువురు పోటీచేయుట ఏరికీష్టములేదు. ఆకారణముననే తానువిరమించుకొనెను. కాని వీరు రామచంద్రారెడ్డిగారి ఉరులనుతప్పించుకొని జిల్లాబోర్డు యెన్నికలలో ప్రజాపక్షమును బలపరచిన యడల వీరియందు ప్రజలకు పూర్తినమ్మకము కలుగగలదు. అటులగాక రెడ్డిగారి మంత్రములలో తగులొక్కు యెడల రెడ్డిగారి వలెనే వీరును శాశ్వతనిందా కళంకముల బడయ గలరు. ముద్దుకృష్ణారెడ్డిగారు ఉన్నత పథమునందుటగాని, లేక అధోపతనమగుటగాని వీరిచేత యందేయున్నది. వెంటనేరెడ్డిగారి నూతనాభిప్రాయముల ప్రకటించుట సముచితము. జిల్లాబోర్డు యెన్నికలకు ముందే వీరియభిప్రాయముల జిల్లాప్రజలు విన కుతూహలులగుట న్యాయకోర్కెయేననిమామనవి.

రామచంద్రారెడ్డిగారు

వీరుశాసనభాగ్యక్షు పదవిచాలించి అప్పుడేయిటదూకిరి. పార్లమెంటులో సాంప్రదాయము ననుసరించి వీరుయేపక్షమునను ప్రవేశించుట సాంప్రదాయ విరుద్ధము. జిల్లాప్రజలను రెడ్డిగారు వెనుక గోతిలో తోసిరి. అటనుండి స్వప్రతినియములచేత బైలుపడనున్న సమయమున తిరుగాజోక్యము కలిగించు కొనుట తీరని అపవాదమునకు కారణము కాగలదు. స్వకుటుం

బీయుని యున్నతికి సయితము సహించని రెడ్డిగారి యుద్దేశ్యముల నెరుగజాలకున్నారము. పదమూడులక్షల ప్రజల ఆర్తనాదముల వంకనొకమాటు రెడ్డిగారు నెవినిచ్చి ప్రజాభిప్రాయముల మన్నించ ప్రార్థన.

జిల్లాబోర్డు మీటింగు

జిల్లాబోర్డు అంత్యమీటింగు గత 31 తేది సమావేశము కాబడినది. దానిలోముఖ్యవిషయము మార్కాపురంలోడ్డు వెంటగిరి జమీందారుగారినుండి 4 యకరములు కావలసియున్నది. లేక్కిన భూములు రయితులనుండి సంపాదించ బడెను. యీ నాలుగు యకరములకు యిరువదినేలు తెమ్మనిరట. ఇదియెట్టేటువారి సంకుచితాభిప్రాయముల తెలుపుచున్నది. జిల్లాబోర్డులో కుమారరాజుగారు జేసిన ప్రజాసేవకు పారితోషికము కాబోలు? దమ్మిడి విలువ జేయని భూములపై యింతటి పెద్ద మొత్తముల లాగజూచుట అన్యాయము. యీకోర్కెను బట్టియే కుమారరాజుగారి ఉదారాశయములు వెలుపటి లోకముగమనించగలరు. దర్శి, కురిచేడు రోడ్డులోనుంచి పోతవరము బ్రాంచిరోడ్డున్నా, సూలూరు పేటవద్ద బ్రాంచిరోడ్డులోనుంచి కోట పోలూరు బ్రాంచిరోడ్డున్నా మట్టిపనితో సహజేసి చాలాసంవత్సరము లయినను ఆ రోడ్డుప్రదేశము రయితులవద్ద ప్రచితముగ సంపాదించబడినను ఆప్రదేశమునకుజమీందారు పొందుచున్న శిస్తును వదలుకొనుట కే యింతవరకు కుమారరాజుగారు సమ్మతింపరయిరి. ఆకారణమున ఆరోడ్డులు పూర్తిననించి పోవుచున్నవి. గవర్నమెంటు గ్రామాదులలో రోడ్డుకింద మార్పులతోడనే ఆభూమినిస్తు వదలుకొని పొరంబోకుగా గవర్నమెంటువారు మార్చివేయుదురు. జమీందారీలలో అట్లుగాక బోర్డువారు రోడ్లనువేసినను జమీందారు ఆస్థా

పైస్ పెన్సిడెంటుగారికి కొన్ని ప్రశ్నలు.

1. వేనాటి బోలా రెడ్డిగారెప్పుడైనా కంట్రాక్టుకు కుదిరుచున్నాయా? ఎప్పుడు? అదియెందువది? నవదు రెడ్డిగారికి రు 200/- లు మీరు పాకియన్నాయా? ఏసాదర్శమువ? ఎందుకు?
2. వెంకటగిరి నుండి పాలెంకోటకొత్తు మీరుగా చుట్టు కేషయ్యగారి పేరుతో కంట్రాక్టుకుగా తీసుకోబడిన తర్వాత యెట్టేటువారి కోర్టుపై వారికి వదలినది నిజమేనా?
3. ఆ తీవరము బోర్డునూ-లుకు కొనుగోలు చేయబడిన యిల్లు రు 20/- క్రియము సయితము చేయనిదైయుండగా రు 400/- లకు కొనుగోలు చేయుటకు కారణమేమి?
4. వెంకటగిరి నుండి తిమ్మయపాలెంకోట్టు కంట్రాక్టులో మీ అవిభక్త తమ్ముడికి భాగముడివది నిజమేనా? పై ప్రశ్నలకు తగిన సమాధాన మొసంగి ప్రజలలో గలిగిన అపోహను తొలగింపు ప్రార్థన.

ఒకటిటరు.

మునకు శిస్తువదలుకొననిచో నిరర్థకమగును. యికమును గ్రామపంచాయతీలలో నూడే యీల్పినము దర్శనము కాగలదు.

యీ తీర్మానముపై మాత్రాకొండా రెడ్డిగారు, పెల్లేటి వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారును, ఈమారు రామచంద్రారెడ్డిగారును, అనంతరేమి రెడ్డిగారును మాట్లాడినమాటలు సమాజసభనుగ నున్నవి. యిట్టిచర్చలు రాబడుననియే పైస్ పెన్సిడెంటుగారిగు పెన్సిడెంటుగారు అసాధ్యమను ముషచే గోవిందురెడ్డిగారిని కూర్చోనెట్టి తిన్నగా జారుకొనిరి. పైకారణముల వరసిన జమిందారులు ప్రజా సుస్థుల నెట్లుపాలించుననియు ద్యోతకముకాగలదు.

రషియా దేశములో

రాజకీయ వింతలు.

- (1) కొన్ని నెలల క్రిందట రషియాపాఠమునువట్టుమునకు విరుద్ధముగా చేసినందుకు 3 గు రకి మరణ దండన విధించబడినది. ఆ దేశమున రషియాపాఠము విషయము.
- (2) తిప్పరాగి యిటు అతివేగమున పడినది పకాలమునకు 10 నిమిషములు ముందు బోవుచుండినందున సరముకాలముననే ఈ బండిరాదనుతలంపుతో ఎదురుగావచ్చిన మరయురైలుతో డీకొనుకొనిపోయిన ద్రోహుని ఉరికిరీ విధించబడినది.
- (3) భాష్యమున వేలకొలది పుట్టునిలువలేని మాతృత్వంలో భాష్యములేదందునట్లు చేసి ధరలు స్వల్పము కొరకు పెంచిన 4 గురవ రైతులు నెలకొనెదమనే ఉరితీయబడిరి.
- (4) ఏమిది సంవత్సరముల పయస్సువచ్చు వరకు కామకచ్చముచేసిన ప్రతిమనిషికి ఆపై తీవరమంతయు సర్కారు వారు ఫింఫ్ యిచ్చెదరు. వృద్ధాప్యమును ఆనందమయముగ ఆనుభవించును.
- (5) స్త్రీలకు ప్రసవించుటకు పూర్వము 1 1/2 నెల ప్రసవించిన పిమ్మట 1 1/2 నెలవరకు పనిలేక యేపూర్తి నెలకేతము సర్కారువారు ఇచ్చించెదరు.
- (6) 560 మంది జనులను మాత్రామే కట్టిన ఒక మాతృభావ మట్లాడు ఒకచిన్న తెగనాకె ప్రత్యేకము ఒక విశ్వ విద్యాలయము ఒక క్రైయిసుంగు పాఠశాల ప్రభుత్వమువారు ఏర్పరచిరి.
- (7) నూపిచేసినవానికి మరణదండనలేదు గాని గాజుకోవము అనగా ప్రజాద్రోహము చేసినవానికితప్పదు.
- (8) రషియా రాజ్యమున కంతఆధిపత్యమైన రషియను పెన్సి డెంటుకు నెలకేతము 300/- మాత్రామే వీధులచిమ్ము పాకివానికి నెలకేతము రు 100/- లు కట్టువలెను.
- (8) రషియాముఖ్యపట్టణ మైన లెన్ గ్రామముందు 5 లేక 6 స్వంత మోటారు కార్లకన్న ఎక్కువలేవు. ఇవియు ప్రభుత్వమునకు చెందినవి. ప్రభుత్వము వాడుగకు అనేక మనులను పడించును. ఈ ఆదాయము సర్కారుకు అనగా ప్రజలకు పోవును.
- (9) ప్రతి రాత్రి 10 గంటలకు ఒక పెద్ద గడియారము లెన్ గ్రామముందు రషియా లా వీడు గీతమును పెద్దగా పాడును. ప్రజలంద

కుమారరాజుగారూ?

తమ దేశసచార్యములు పాఠించినందుకు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడి? ఈమారు రామ జిల్లాబోర్డుకు అధ్యక్షులై 2 1/2 సంవత్సరమగుచున్నది! యీ కాలములో జరిగిన సమావేశములలో యేకాన్నిటికో (వాటికై సమాచారవరకుండక) తప్పరెక్కిన సమావేశములైననూ రాక, జిల్లాబోర్డు కార్యభార మిసుమంతమైననూ వసించక పోయినందులకా, యింతోక పర్యాయమైనను స్వయముగ నిర్వహించవలెననియా? లేక; బోర్డువారు యేకగ్రహముగా యీ జిల్లావారికి ప్రత్యేకంగా తిప్పవలయునని తీర్మానించెయిందగా రెండునందలకు యిందుమించుగా డి. పిలు, యరి. పిలు, ప్లెడ్జు, అప్టిలు పంపుకొనగా, వారి అప్టిలను బుట్టలోవేసి, బోర్డు తీర్మానము కాలదన్ని, గోదావరి జిల్లాలో యింటురుమోడియేట్ జరిగిన వెలమవారికి పంచాయితీ ఆఫీ సరుద్యోగము యిప్పించినందులకా? జిల్లాబోర్డు పరిపాలనను దుమ్ములోగలిపి, పిలువని పేరంటముగా విచేశములకరిగి విహరించి వచ్చినందులకా? లేక వాదాపు 20 వేల రూపాయలు బోర్డును వట్టుపరచి, తక్కువ పెండ్లను నీవారు గాదని నెమ్మన మొత్తములయినా నీవారని కంట్రాక్టులు యిచ్చినందులకా మహాప్రభో?

స్వస్థానములోని రయితులను సర్వభాషలు పెట్టి యెడ్పించుచున్నందులకా, వామ! లేక యింకందులకండీ తమకీషవ? తమకు జిల్లాబోర్డు గట్టికైన తర్వాత తమపరిపాలన చాటుభారతమంత వున్నదే ప్రభో? ఇంకే ఆచార బుచ్చువది చెప్పగలరండీ? శ్రమంతులనియా? వీనిని గమనించి మీకు లోపదే పిచ్చివారు జిల్లాబోర్డులోనే లేరు. ఇంక భవము వెదలల్లి, మీపని చక్క పెట్టుకొందునను కొంటికరా! మీభంజుతీసుకొని, మీద వోట్లీచ్చువారు జిల్లాబోర్డులో నున్నారని యింకను తెలచుచున్నారా? స్వస్థానములు వెంకటగిరి నూనూరుపేట, తోయారాబోర్డుల యిందంతయు అప్పుడే మరచితిరా? రాజుగారూ! యింక వైననూ మానుకొంటిరా? పవులపాలుగాకొందును. మీచన్యంతు మీ వెంటచేరి మీమిత్రులవలెనటించుచూ పనులు చెక్క నెట్టుకొని మీచాటువమీపరువుతీయువా రెందగున్నారో తెలుసుకొంటిరా? దీర్ఘముగా నాలోచించి మానుకుంటే నుర్రాదుంటుండిస్వామి! మీ శ్రేయోభిలాషి.

రు ఎచ్చట వారు అచ్చట పనినిలువడితోరుగా పాడుచుందురు.

- (10) కొన్ని సంవత్సరములు కైలులోనుండవలసిన కైదీలు రాము కైలు పోలేయరు ఇంటి యందలి భార్యదిడ్డును అన్నములేక జిల్లాదరుండునట్లు చుక్కె కాలముందు కోతకాలందుకు పంపుకై ఇంటికేవ్వి నేవ్యపు పనులు చేసుకొని భాష్యమును ఇంటియందునుకొని మరల ఎప్పుటి వరకేవ్వియు కున్నట్లు తెలుతదికాదు విద్వేషియను.

జమీందారీరైతు

శనివారము.

౪-౩-౩౩.

నేడే!

“సమయమిదిమిత్ర కార్యము చక్కజేయ
పితరమున నే మచిసిద్ధుడయిన
యా మయోధవతోడి ధోరాటచక్కి-
యనుభవించుము మామంశమగు ధరిత్రి.”
తిక్కన.

అభినవ యుగమారంభమైనది.

ఆధునిక ప్రపంచమున స్వాతంత్ర్య ప్రభుత్వాలెడల విజృంభించుచున్నవి. రయితో రాజ్యప్రతిష్ఠాపనమే వతఃమాన రాజకీయాధిక ప్రపంచములందు ప్రభవించుచున్నది. నెల్లూరు మండలము యీనూరిన యుగము ననుగమించునా- లేక యెదురుతిరిగి నిరంకుశత్వమునకు చేయూత యొసగునాయని సందియ మొదలగుచున్నది. క్రిందనాన్వించుటో యుక్త రీతిగానూటో నేడేజరుగవలెను. ప్రజలకు, బాన్వయోన్వాతాత్మ్యమో నేడేసిగవడవలెను.

నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడవడికి యెన్నికలు సమీపించుచున్నవి. చేరిక్కి-నయధికారిమును వదలుకొన నిష్టా లేక, నెల్లూరుమండల ఛానిక సుసలను తమ కాగాచి చేసికొనడిలంది. పెంకటగిరి కుమారరాజుగారు బమ్మకుట్రును కుకంత్రిములు విభామూర్తియ్యముల గొల్పుచు న్నయివి. ప్రజల కష్టనిష్టముల తక్కింపక రినుకు లాభప్రభముగగన్పడినంతనే యెన్నికలను వాయిదా వేయించిరి. మూ

డుడినముల వ్యవధిలో వాయిదా వేయుటచే పలువురభ్యర్థులకును, విశేష ప్రజాసమూహమునకును యిక్కట్లులు గల్గెను. అంతకుముందు సర్కి-లువిభజనములలో కుమారరాజుగారు సల్పిన దురంతములు మేరలేనివి. పిదప యెన్నికల సందర్భములందు తమచక్షుమువారికి ఓట్లనివ్వనివారిని పలు బాములచెట్టి హింసించుటయు, నందుపై ప్రభుత్వమువరకు యీచురంతములు ప్రాకుటయు ప్రపంచమెరుగును. పొణకా గోవిందురెడ్డి ప్రత్యర్థియగునని తోచినంతనే మాయమత్తముల నుపదేశించి, తమయధికార భేదతాబలమున ముగ్గునికేసి వలలో బడవయిచు కొనుటయు లోకవిదితము. తన తాబేదార్లను, బంధువులను వీలయినంతవరకు సభ్యులుగ నొనరించియు, యితరుల యెట్టేటు కేసులను ఉన్యోగములను జూపి యాసగొల్పియు నెల్లూరుమండల స్థానిక సంస్థలను నశిపరచు కొనడములో గంభీరమయిన అంతరాధమున్నది. జిల్లా బోర్డున కమోఘముగు సేవసూచున్నామని ప్రగల్భములువల్కు-కుమారరాజుగారు పొదిలి మార్కాపురము రోడ్డుకుపయోగింపబడిన 4 యెకరముల మెట్టపొలమునకు యిరువదివేల రూప్యములు యెట్టేటునకు తెండవలెనని మొన్న జిల్లాబోర్డునకు నోటిసిక్కించినారు.

అటుజిల్లాబోర్డును వదలి యిటు పెంకటగిరి యెట్టేటు మంజూరైనచో నాన్వయ్యయితర స్థానిక వృద్ధులను విచారకముగ గన్పట్టును. రయితోసంఘమువలెర తమబాగోగులు విచారించ వలయుకొనిన గోవిందరెడ్డి ప్రభృతులనుచెట్టి పలుబాములు కనిపింపజేయుగవివి. గోవిందరెడ్డి కథానకమును విన్న కంట లేడిచెట్టిని మానవు డుడిచుచావమోయి, కేసులచెట్టియు, వారంట్లుమాడ నరెట్టుకేసియు, బాబేదార్లను పురిగొల్పియు, నానావిధములగు బమ్మములకు లోనుగావించి గోవిందరెడ్డి నలయించిరి.

పెంకటనారాయణరెడ్డి రయితో నర్గమున కండగనిల్పినందులకు లెక్కలేని యిమముల నుడువ బంచుటయేగాక, కోటపోటూరు గ్రామరోడ్డునకు తట్టడునుట్టి వేయుటగూడ మానివేసిరి. యెట్టేటుల్యాండుఆక్తు సవరణ చట్టసందర్భమునను ప్రజాస్వాతంత్ర్యము నరికట్టు రెండవ ఛోబరు సంస్థాపించు నిషయమునను కుమారరాజుగారు రనలంబించిన విధానముమరువరానిది. తంజనగర తంత్రములయందును, మునిస్వామినాయుడుగారి నలమట జెట్టుటయందును, నాయక పాత్రను వహించినది కుమారరాజుగారు. ఇట్టిప్రజాకంటకములగు పనులొనర్చియు, సాహసముతో ప్రజాభ్యర్థిగ జిల్లాబోర్డుగదై నెక్క నూహించుట కాల మహిమగాక మరేమి?

కుమారరాజుగారికి మండల మూర్తాభిషిక్తము గావించుటకు తెరవెనుక జరిగెడి నాటకమును ప్రపంచము వీక్షించుచునే యున్నది. ప్రజాభిరక్తిని బడసిన కొందరు పెద్దమనుష్యులే యీనాటకమునకు సూత్రధారిత్వమును వహించియుండుట కడుంగడు విపాదకరము. కానిప్రపంచ గణిననుసరించి, వేదల భేదన కుసుమమును స్వీయ ప్రతిభకై నలిపివేయక, ప్రజాభ్యుదయము నాకాక్షించి స్వపరిపాలనా పంథును బాన్వయ్యభులములనుండి విడిచిపెంకటగుట శ్రేయమని వారెరుంగుట సామాన్యధర్మమని విన్నవించుము.

జిల్లాబోర్డు సభ్యుల ధర్మనిర్వహణము మూడవ భావిస్వాతంత్ర్యయుగ సమారంగమాధారపడి యున్నది. ప్రజావత్సభ్యునికి ఓటుకేసి ప్రజలు కావ్యిత కృతజ్ఞతకు పాత్రులగుటయో లేకరాజుగారికి ప్రజలజన్మ సత్వముల అమ్మ సోదరప్రజల కన్నుటి వరదలో నిగలాడుటయో, అలా బోర్డుసభ్యులు నిర్వహించు కొనవలెను. ఓట్ల నిపాదనమునను మైరానాప్రభుత్వమును ప్రవేశపెట్టిన జమీందారిబలము

మునకు దోసిలాగ్గుచురా. అటుగా తోడి సోదరుని గెలిపించి స్వాతంత్ర్య గీతము నా లపింతురా. యిది లోకము ప్రజాప్రతిని ఘటన పుష్పించుచున్నది. జమీందారులు తుల రక్తమును చీల్చి, యథకారణమున వారు గొంతెత్తుకుండ జేయుటకు ప్రయత్నించుచున్న జమీందార్ల నిర్బంధనా యంత్రమును తొలగించ తోడిజమీందారుల తుల కృతజ్ఞతకు పాత్రులు గావలయునని సవినయముగ మనవి జేయుచున్నారము. ప్రజాపక్షాభ్యర్థికి టటుజేయుటవలన భగవద్గీతమగు ప్రజాపక్ష పరిణామమునకుతోడ్పడుచున్నారమని దలంపుడు, వ్యక్తిద్యేషములకు తావులేదు, స్వార్థపరత్వముకల మలము వన్నెపెట్టునదికాదు. సోదరమాడగమానవులప్రజా, మానధనములను తాత్కాలిక లాభములకు త్యాగ మొనరించుట ధర్మవిరుద్ధము, రామ, రామ, యని రామునివలె రాధ్యమేలబోము, వెంకటగిరి వారియనుగ్రహమున వెయ్యేండ్లు బ్రతికి యుండబోము, దేహధనవస్తు సంపదములు చిశ్వరములు కీర్త్యాపకీర్తులు కల కాలము నిలిచియుండును, నెల్లూరి మండల భాగ్యదేవతను నిరంకుసుని చేతికప్పగించి కడకేముఖము నొడగూర్చుకో! లేక ధైర్యమున ప్రజాస్వాతంత్ర్యమును గాపాడి స్వీయయశస్సొందికల వెదజల్లుచుకో. భావిచరిత్ర కాదుండే నిర్ణయింపగలదు!

ప్రార్థన

మత, సాంఘిక, ఆర్థిక, రాజకీయ పారిశ్రామిక విషయముల నిష్పత్తి పాఠముగ చిత్పించు వార పత్రిక. సంవత్సర చందా రూ 2 1/2 మాత్రము వలయువారి క్రింది చిరునామాకు వ్రాసి తెప్పించుకొనుచు.

జే. నేలకు (ఆర్విల్) 828, హైకోర్టు, తండ్రియాళ్ళపేట, మద్రాసు.

స్వాభిమానమా? స్వార్థపరత్వమా?

నేను వెంకటగిరి కుమారరాజు గారు వన్నుచుండు ఎలక్షను కుటుంబాధిపతి స్వార్థపరత్వమును, నిరంకుశ ప్రభుత్వ ప్రతిష్ఠాపనమును లక్ష్యములై యున్నవి. కాకున్న ఇంచుమించు ఒక కుటుంబము వారే రాజధానియందలి ప్రధాన పదవుల నన్నిటిని ఆక్రమించుకొన గూడుటకు కారణములేదు, చూడుడు!

ప్రధానమంత్రి వెంకటగిరి వారి కుటుంబమునుండి బాబ్బిలికి దత్తు వెళ్ళిన రంగారావుగారు,

కృష్ణాజిల్లా బోర్డు ప్రెసిడెంట్;-- ఆటొబ్బిలి రాజాగారి బావమరది మీర్జా పురం జమీందారుగారు, వీరే ఉత్తర ఖండ భూస్వాముల ప్రతినిధిగా శాసన సభ్యులను వహించి యున్నారు.

మధ్యజిల్లాల భూస్వాములతరపున శాసన సభ్యుడు. కుమారరాజుగారి తండ్రి మహారాజావారు.

నెల్లూరు ప్రజలతరపున శాసన సభ్యుడు:- వెంకటగిరి కుమారరాజుగారు.

మొన్నటివరకు వెంకటగిరి తాలూకాలో అధ్యక్షులు:- కుమారరాజుగారి తమ్ముడు. రెండవరాజు కుమారుడు.

పాదిలి తాలూకాలో అధ్యక్షుడు:- వెంకటగిరి యస్తేటు దివాన్ పేష్ కారు.

వెంకటగిరి తాలూకాలో స్వాధీనభూమికోవడచివట్టి వెంకటగిరివారి బంధువు, తాతదాగు, బి. వి. సుబ్బరామయ్యగారు.

మొన్నటివరకు నెల్లూరు జిల్లాలో అధ్యక్షులు:- కుమారరాజుగారు.

గారికిపాయ్యే నేలపిండి రామార్పణం.

ఆనాటి రండేకకు దూప్తికేటుమగం శే 8 ని వస్తున్నది. మునిసిపాలిటీకోట్లో మన్ననాట్టుకునే యెత్తియైతది. దీనివలన ముందుపత్రికలో వచ్చిస్తా. కొత్తనిర్మింపు యాభాగం కనస్కోని గా తిరిగి పాయ్యే నేలపిండి రామార్పణం చేయబోతుంది.

హైదరాబాద్ నగరం మాటలో మాట. స్వాధీనభూమి అమలంగావుందిగా మాటకానిది. శ్రేణిస్థాయివ్యక్తితోలే బాగుంటుంది. యిస్తే చనిపిచిచ చనిపిచి తొక్కకుండా ఆనాడు మహాదేవయ్యగారి మాటకానిది చేసినట్లు చేస్తే బాగుంటుంది.

సర్దివాది.

కృషి వలుడు

ఆంధ్రదేశ వ్యవసాయకుల పాలిటిసురభి తిరుత్తని జమీన్ దారు మహాదేవయ్య

యాజమాన్యమున

1, 15 తేదీల వెలువడు పత్రిక.

సం॥ చందా 2 రూపాయలు మాత్రమే.

పత్రిక కార్యాలయము

నెం. 6. లాయర్ చిన్నరెంబి మొదటివిధి. పోకోలేట, మద్రాసు.

ఉపాధ్యక్షులు ఇప్పుడు సభ్యులు వీరి బంధువు, తాతదారు, జూపల్లి వెంకట రామారావుగారు.

జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు వనవి కిప్పు డభ్యర్థి:- కుమారరాజుగారు.

ఏమిటిని? స్వాభిమానమా? స్వీయ కులాభిమానమా? లేక నిరంకుశాధికారి నిర్వహణ దక్షతయో? ఏదై చిన్ని పదవులు వెంకటగిరి కుటుంబము వారు. వారే! క్రిందివారు ఆక్రమించుకొంటే రయ్యుని స్వేచ్ఛకాలమున ప్రజలు మోసకంపుట కంట బాగుణముకలచో ఇత జిల్లాబోర్డు కూడా వీరి ఎకమేలే చెప్పాల్సిందేను ప్రజలబాధలు. అనుభవము ప్రతిపాదిమగు గాక. నారాయణ! నారాయణ! నారాయణ!

"ఒక కుటుంబం"

నకలుమందులను చూచి మోసపోకుడు.
చూచి సంచితములుగా ప్రఖ్యాతిచెందినది. కేవలము బాధనాదని.

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయుపోటుల బాధను, పొక్కులు నొప్పుల బాధనోలును, పోట్ల పోగొట్టును, తలదువల ధేరించును, వాపుల రూపుమాపును, కడుగు తగ్గించును, దురదను తొలగించును.

మద్రాసు, మైసూరు రాష్ట్రములకు
మొత్తపు ఏజెంట్లు,
మ్యా ఆంధ్ర కంపెనీ,
6, బాదరువీధి, మద్రాసు.

అన్నతాంజన దివ్య,
మద్రాసు, బొంబాయి,
కలకత్తా.

ఉపాసనా ప్రభావము.

మీభవిష్యత్తులోని పశ్చిలకు దివ్యవృక్షవలన స
క్రియైన సమాధానములను వ్యాపి వి.పి. పోస్టువ్యాపా
మీకు పంపుదురు. 5వృక్షలకు రూ. 1-4-0.
12వృక్షలకు రూ. 2-4-0.

మీగృహములయొక్కయు, పశుశాలలయొ
క్కయు, లేక నూతనస్థలముల యొక్కయు ప్లానుల
ను వేసినవైన వాటియొక్క చలాచలములును;
ఆంధ్ర,వాస్తు, భూగర్భశిల్ప బల ప్రయోగ విశా
నాది కోవము లున్నకో లేవో పరిశోధించి చూచి
యుండినచో వాటికి కాంక్షాది విధులు మొదలగు
ప్రతియంశములను విపులముగా మీకు తెల్పుదురు.

ఇందులకు వి. పి. ఖర్చులలో సహాచార్య రూ.2-4-0
సహాచార్యములు తొలగిపెట్టిన ప్రయో
గ లక్షణములు వీడిపోవుటకును భూత శ్రేణి విశా
చముల బాధలు తొలగిపెట్టిన సమస్త పరికరజా
దులకును మహామంత్రయంత్రితా యెత్తులుపంపుదురు.

అదేమి:— "మాంత్రిక చక్రవర్తి"

ప్రొఫెసర్ ఆంజన్, ఎం. ఇ,
అక్కరీస్తు, బెజవాడ.

గ్రాండ్ నేషనల్ స్వీట్ (లాటరీ)

ఐరిష్ హాస్పిటల్ ట్రస్టు లిమిటెడ్ వారిచే నడుపబడు చున్నది
24 మార్చి 1933 నం॥ తేదీని ఐన్ శ్రే (ఇంగ్లాండు)లో పందెము జరుగును
చందా, విమానపాపాలు ది 10—2—33 నం॥ వరకు టిక్కెట్టు 1-కి రు 7—14—0 లు.

లింకోలన్ షైర్ హ్యాండి క్యాప్ స్వీపులాటరీ.

మ్యూ చుయల్ క్లబ్బు వారి చే నడుపబడు చున్నది
22 మార్చి 1933 నం॥ తేదీని లింకోలన్ (ఇంగ్లాండు)లో పందెము జరుగును.
చందా, మాయాలు మెయిలు ది 22—2—33 నం॥ వరకు టిక్కెట్టు 1-కి రు 4—12—0 లు.
ఈపై రెండుక్లబ్బుల టిక్కెట్టును దిగువ విలాసదారుయొద్ద కొనుక్కును. గనక సామ్యుతో అర్హులగుపుకోవచ్చును.
జి. వి. రెడ్డి,
అధికారమును పొందిన ఏజెంట్లు. ఏ
రాజమండ్రి (మూర్పు గోదావరిట్టా.)

తాలూకాబోర్డు ఆధ్వర్యముల ఎన్నికలు.

విమర్శకుడు.

కట్టలుకట్టడమంటే కాకితే చేయడే పూతకల్ర యిప్పుడే చేయబడుతుంది! కిరికి పాన్సకట్టం మూలము చేతు ఎన్నికలే! పార్టీ సభ్యులు ఎలుగుదున్నా యింక ముగ్గుర్నిచ్చి రయితు సంఘ కార్యదర్శిని గలిపించడం దైవంగాకపోతే మరకమేలేకాదు? యీబోర్డులో పార్టీలులేకుండా చెయ్యాలని తిరుత్తని రయితు సంఘ సభ్యులున్నా, వేనాటివారి బంధువున్నా అయిన గుండారెడ్డి రంగయ్యరెడ్డిగారు వచ్చారు చివరనిమనములోవచ్చినా రాజీనామాచేయవచ్చు. కాని వేనాటివారి గలుస్తారనే వమ్మకం వుండటం చేత వ్యతరాప్త్యముచేసి ఏమిచేయలేక పోయాడు. వైసిడెంటు ఎలక్షన్ అయినతర్వాత కాకితేస్తామన్నాడు. అదిమనుకుంటుందా? వైస్ వైసిడెంటుకు యితర్లకు మాటుయిచ్చి ఆప్పుడు తప్పుదాని వుందా? కాబట్టి రాజీనామా చేయ. మొత్తానికి వేనాటిపిచ్చిరెడ్డిగారు మంచివారే! వార్ని బట్టిన చెంగల్ పట్టుకట్టా భూతం యింత చేస్తున్నది. యింతటికి వాసలహాయేమిటంటే! యికముందైనా వివాదంలేకుండా ఒకరేవున నీరుదాగితే బాగుంటుంది. యీ కారమంతా రంగయ్యరెడ్డిగారియందేవుంది.

మొకటగిరిబోర్డు.

ఇదిఅనుకొన్నట్లే దేముడికాన్సింగు ఓటిచ్చి రయితుపార్టీని గలిపించాడు. వైస్ వైసిడెంటు తానుఎదుట పక్షంలో దూర్ని నర్సరాజుకేయిచ్చి రయితుపార్టీవారి బోధాధ్యక్షం గనుపరచాలని చూచాడుగాని ఆసలేహాబుకానందువల్ల అట్లుజరిగింది కాదు. నర్సరాజుగారు, మీరాసామిరెడ్డిగారు కర్మవశాత్తుగా జమీందారుచేతులోపడా ప్రజల షేమాన్ని గుర్తించాలనుంది, కాబట్టి యింకనైనా చీలికలులేకుండా రయితు పార్టీవారిలో ఏకీభవించి కార్యక్రమం నడపడంబాగుంటుంది. స్వంతకడుపు కోసం చూచుకుంటే ఓటిచ్చిన వారికేమి సమాధానం చెప్పాలి?

గూడూరుబోర్డు.

ఈబోర్డువిషయం అంతర్వాహిని ప్రవహిస్తుంది. వైకితెలియదు. తే 2 ది జరగాల్సిన ఎన్నికకు ఒకపురుగుగూడారాలేదు. కాబట్టి వాయిదా పడ్డది. ముందుకార్యక్రమం ఎద్దానదుస్తుందో చూడాలి. వెంకటగిరిరెడ్డిగారిక్కడ పోటీచేస్తున్న

ట్టు కనుపడా లోపలఉద్దేశాలు మరొకదాన్ని నడవటం కనుపడుతుంది. యిదివరకప్పుడు చీలికలేని బోర్డు పేరుమాత్రం చీలికరానిస్తూరా? యేదో ఒక రాజీనామాచేస్తుంది.

రావూరుబోర్డు.

దీనియెన్నికలు తే 2 ది జరిగాయి. మొత్తావర్తకుడు ముగ్గుర్ని చివరదాకాచూచాడు. కడప ముగ్గురే మిగిలారు. లాభంలేదనుకున్నాడు. బోర్డులోయి ఆవుదామన్నాడు. తానే చెంచువరసిందాన్ని ప్రపోజుచేశాడు. పోటీలేకుండా సపోయింది. కాని ఉపాధ్యక్షు పదవి ముగ్గుర్నికేయియుంటే పెద్దమనిషి తనంగావుండేది. కాని ఒప్పుకొంటేగా పిల్లదారు. పోనీ దేగారామిరెడ్డిగారికైనా యిస్తే జరిబాగుండేది. అట్లాచెయ్యక యేలింగంలోచేరి వివేచ్యుగాకే దత్తంచెయ్యడం చేయదు ఒప్పుకోవడంలేదు. విద్యలో ఆధిక్యమైనా న్యాయపక్షంన్ని యింది తనపిట్టను సార్థకపరచలేని అసమర్థుడైనప్పుడు వారికి తగలగట్టడం ఆసభ్యుల కుచితమైనా మేముమాత్రం ఒప్పుకోము. దేగారామిరెడ్డికి ఉపాధ్యక్షపదవి దగిలించి వివేచ్యుగారిని యెజుకేమకొన్నిలుకు పంపితే బాగుండేది.

యీట్రుకంతా కారకుడైన పాతవాటివారి అబ్బాయి భంగపాట్లు వర్తనాతీతం. ముగ్గుర్ని వైసిడెంటుగాకపోయినా తానైనా వైస్ వైసిడెంటుయితే చాలని ఆయినప్పుడు. కాని సభ్యులంత గుడ్డివారా? వీరికి ఆచాన్సుయీటానికి.

నెల్లూరుబోర్డు.

అనుకున్నది అనుకున్నట్లు జరిగింటే అందరికీ బాగుండేది. అనుభవంలేనియువకుల మనస్సుల కలవరపెట్టేవారదులే యీభంగపాట్లకు బాధ్యులు. లతానెడ్డిగారు జమీందారులైనా ప్రజాపక్షానికి ఏముఖాలు కారకుంటూ? బలాబలాలు కాకుండా భగవంతుడితో దూటుగూడ బాగుండాలనే దానికి యిదొకతార్కాణం. అదిసరేగాని విద్యాధికుడైన ఆనంబిశమబ్బారెడ్డిగారికేమి కర్మ కండ్లు కనుపడవు నోటితోచెప్పతా ననడానికి. వీరికి మార్గదర్శకులు వెంకటగిరిలో తనకుతాను నోటితో చెప్పకొన్న వైస్ వైసిడెంటుగారు కాబోలు. ఎంతటి అధ్వాన్నపుకాల మొచ్చిందయ్యా! చండాలుపు ఎలక్షన్ లకోసం ఆత్మగౌరవాల పథిపాతా రానికి తొక్కిడం అధిమాధమం. యెలక్షన్ లో పేరుప్రఖ్యాతులు సంపాదించిన జిల్లాయెలక్షన్ అఫీసరు-కాదు పొల్లు అఫీసరుగారిచెయ్యే యిందులో తారుమారుచేసిందంటారు. నిజమెంతటిది?

కోవూరుబోర్డు.

ఇదిగూడా ప్రజాపక్షం చేతులెక్కించిన

మాట. ఆధ్వర్యములు గోపాలరెడ్డిగారు, ఉపాధ్యక్షులు గొట్టిగుండాల బాలకృష్ణారెడ్డిగారు. యిది పోటీలేని క్షయపోతం. కాని అందరు సమృద్ధి కాకుంటూనే వెంకటరతురారెడ్డిగారికి ఆధ్వర్యపదవి యిచ్చియుంటే బాగుండేదికాబోలు? ఆసంబ్ధి మంచి రంజిటివాణ్ణి యీఆధ్వర్యకపదవిచేతనైనా గౌరవించకపోవటంతోపే!

కోవూరు మొదలవడమంటే అనుబోర్డుల్లో ఆయిదు ప్రజాపక్షంవారే నన్నమాట. తక్కిన ఒకటిగూడా తప్పుకుండా నువ్వేనన్నంది.

కావలి మొదలు దర్శివరకు.

కావలిబోర్డు ఆధ్వర్యము హరిశ్చంద్రారెడ్డిగారే! వీరు జమీందారు పక్షమా? రయితు పక్షమా తెలుసుకొనే టూడుకు 9 తేదీ! రెడ్డిగారు ముందు రానున్న ఆపవాదాల రిప్పించుకోవాలంటే జమీందారు పక్షానికి తిలోదీకాలు వదలాలి. ముందు ముందు గయితుపక్షానికేజయం. నేడుకండ్లెనటి సంగతులు చూస్తే లాభంలేదు. ముందురానుంది ముసళ్ళపండగ. ఉపాధ్యక్షుడు పేరుగన్న జమీందారి రయితురెడ్డి గొట్టిపాటి సబ్బానాయుడుగారు. వారి సన్నాగాన్ని మాత్రం మేము ఒప్పుకోము. రెడ్డిగార్ని జమీందారుకు ఓటివ్వకుండా చేయడంలో వీరి కృషిగూడ అవసరం.

కందుకూరుబోర్డు.

ఆబ్బాయినాయుడుగారే యెన్నుకోబడిరి. వీరు పోజస్యతే, ప్రసన్నభాల్లోలోటులేదు కాని పరపక్షాన్ని దూషించుటలో వీరి బూట్సుక్కాచూచినప్పుడున్నా, మీర్జాపురం పత్రిక "దే శ నే వ" లోని "కోట్లకుపడిగత్తిన జమీందార్లు (ఆప్పులకు కాబోలు)" అను దంభోత్తులు జూచినప్పుడున్నా గుండె జలదరిస్తుంది. అట్లున్నా వీరు, కసిగిరిరెడ్డిగారు, జిల్లా ప్రజలవై కసిగిరియ్యకోవడంయెందుకు? జమీందార్లకు పట్టాభిషేకాలకంటే తామే ప్రయత్నించుకుంటే పట్టిక్కు సమాధానం చెప్పొచ్చుగా. ముందురాబోయే కాలాన్ని గమనించి నాయుడు గారిరథం ప్రజాభిప్రాయాన్ని అనుసరించి తోలడం బాగుంటుంది. పాగుతున్నదిగాదాయని కాబానికి అడ్డునడవటంబాగులేదు. యీలాటి ఆభిప్రాయం చేత కోట్లకు పడిగత్తిన జమీందార్లకే అడ్డుతగిలే కాలమొచ్చినప్పుడు తక్కినవార్నిగూర్చి చెప్పించడం మెందుకు?

కనిగిరిబోర్డు.

యీబోర్డుఆధ్వర్యము కె. మారెకొండారెడ్డిగారు కావడం ప్రజాపక్షం ఒప్పుకోదు. రెడ్డిగారి ముందు జిల్లా పరిస్థితులగూర్చి యేకరువుదేవుడుంటే అన్ని ఒప్పుకోనేరని ఏమియెట్లున్నా కలగురువు

